

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-583433-III/08/JJ/LN

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 27/03/2008r.

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

Na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej został zamieszczony projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (projekt z 11 lutego 2008 r.).

Projekt ten zawiera w zasadzie dwie propozycje zmian przepisów ustawowych. Pierwsza dotyczy nowego systemu naliczania rent z tytułu niezdolności do pracy dla osób urodzonych po 1948 r., bazującego na powiązaniu wysokości tych świadczeń z wysokością odprowadzanych składek. Druga zmiana dotyczy zniesienia osobom pobierającym rentę z tytułu niezdolności do pracy dotychczas obowiązujących ograniczeń z powodu osiągania przychodów z pracy zarobkowej, bez względu na ich wysokość.

Z uzasadnienia projektu wynika, że obowiązujące ograniczenia negatywnie wpływają na możliwość podejmowania zatrudniania przez osoby otrzymujące renty, co przyczynia się do bardzo niskiej aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Zniesienie tych ograniczeń służyć ma zatem poprawie sytuacji w tym obszarze. Ponadto zdaniem projektodawców osoby te nie powinny mieć ograniczanych możliwości zarobkowych także z tego względu, że emerytura obliczona według nowych zasad jest tym wyższa im wyższe przychody stanowiły podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne. Umożliwienie pobierania renty bez względu na wysokość przychodów z pracy powinno też przyczynić się do zmniejszenia tzw. szarej strefy.

W wyniku proponowanej zmiany art. 103 i 104 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, renta z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy byłaby wypłacana bez względu na wysokość przychodów z pracy zarobkowej (art. 1 pkt 4 i 5 projektu). Zmiana tych przepisów spowodowałaby, że bez względu na wysokość zarobków w pełnej wysokości byłyby wypłacane także renty z tytułu niezdolności do pracy

spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową. Konsekwencją zniesienia zasad zmniejszania i zawieszania wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy z FUS jest wprowadzenie analogicznych zmian do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy tzw. służb mundurowych (art. 2 i 3 projektu ustawy).

Niestety w projekcie ustawy nie przewidziano zmian przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.). W świetle art. 10 ust. 6 tej ustawy prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody w łącznej kwocie wyższej niż 30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych.

Jak wynika z uzasadnienia projektu nowe rozwiązania dotyczące możliwości zarobkowych rencistów są ukierunkowane na wzmocnienie działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem, ponieważ przyczynią się do ułatwienia dostępu do różnych form rehabilitacji przewidzianych w przepisach określających zasady zatrudniania, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Ponadto zniesienie uzależnienia prawa do wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy od wysokości przychodu z pracy zarobkowej ma też na celu zbliżenie rozwiązań systemowych funkcjonujących w polskim prawie do standardów europejskich, w szczególności wyraża dążenie do spełnienia minimalnych norm zabezpieczenia społecznego określonych w Konwencji Nr 102 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej minimalnych norm zabezpieczenia społecznego, przyjętej w Genewie dnia 28 czerwca 1952 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 93, poz. 775).

Uprzejmie informuję Panią Minister, że do Rzecznika kierowane są skargi wskazujące na nierówne traktowanie osób niepełnosprawnych. Po wprowadzeniu projektowanej regulacji prawnej w życie w lepszej sytuacji znajdują się takie osoby niepełnosprawne, które nabyły uprawnienie do renty z tytułu niezdolności do pracy, w gorszej zaś osoby niepełnosprawne pobierające rentę socjalną. W ocenie Rzecznika zaopatrzeniowy charakter renty socjalnej, odróżniający to świadczenie od wypłacanej z systemu ubezpieczenia społecznego renty z tytułu niezdolności do pracy, nie stanowi dostatecznego uzasadnienia dla takiego zróżnicowania sytuacji prawnej osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), uprzejmie proszę Panią Minister o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich